

บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 พรรณพืชที่สำรวจ

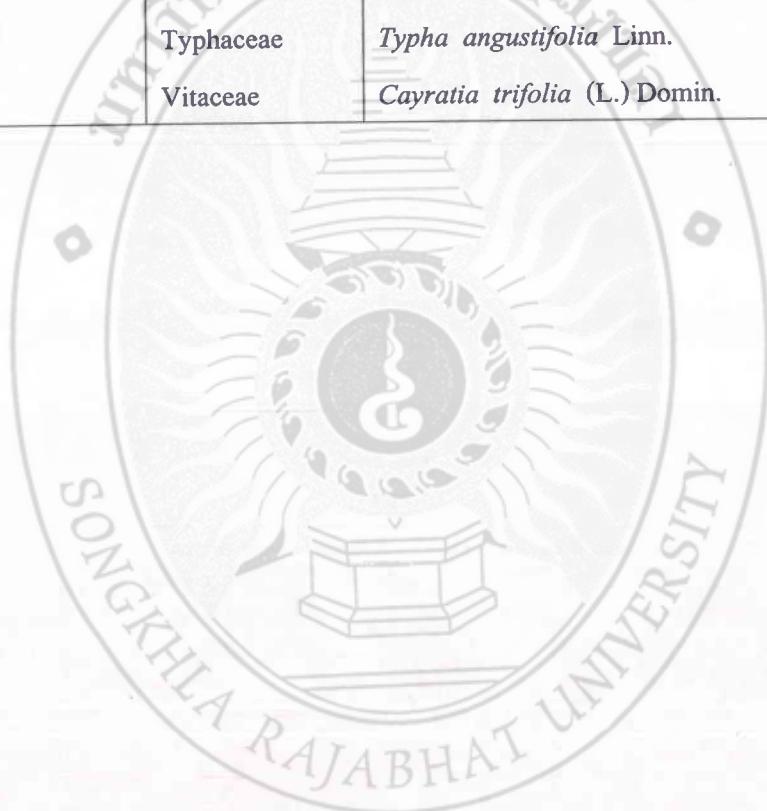
การเดินสำรวจพืชในป่าเสื่อมข้าวาวริเวณสถานบันราษฎร์สังขลา ในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ.2537 ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2538 และช่วงเดือนมกราคม – เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2544 พบพรรณพืชที่เด่นนำสันใจรวมໄได้ 16 วงศ์ 20 ตากล 23 ชนิด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงรายชื่อพรรณพืชที่สำรวจ

ชื่อไทย	ชื่อวงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์
1. จมูกปลาหลด	Asclepiadaceae	<i>Tylophora tenuis</i> Bl.
2. ขลุ่ย	Compositae	<i>Pluchea indica</i> (Linn.) Less.
3. จี้ไก่ย่าง	Compositae	<i>Mikania cordata</i> (Burm.f.) B.L. Robins.
4. ผักบูงร้าว	Convolvulaceae	<i>Ipomoea cairica</i> (L.) Sweet.
5. กกสามเหลี่ยม	Cyperaceae	<i>Actinoscirpus grossus</i> (L.f.) Goetgh. & A.D. Simpson.
6. แท้วทรงกระเที่ยม	Cyperaceae	<i>Eleocharis dulcis</i> (Burm.f.) Hensch.
7. หญ้าใบคม	Cyperaceae	<i>Cyperus compactus</i> Retz.
8. หญ้าตะกรับ	Cyperaceae	<i>Cyperus procerus</i> Rottb.
9. รสสุคนธ์	Dilleniaceae	<i>Tetracera loureiri</i> (Fin & Gagnep) Craib.
10. เม่า	Euphorbiaceae	<i>Antidesma ghaesembilla</i> Gaertn.
11. แฟบ	Euphorbiaceae	<i>Hymenocardia</i> sp.
12. หวายลิง	Flagellariaceae	<i>Flagellaria indica</i> Linn.
13. สังวาลย์พระอินทร์	Lauraceae	<i>Cassytha filiformis</i> Linn.
14. กาน้ำเงินเม็ด	Loranthaceae	<i>Helixanthera cylindrica</i> (Jack.) Dans.
15. หว้านา	Myrtaceae	<i>Eugenia pseudosubtilis</i> King.

ตารางที่ 1 (ต่อ) แสดงรายชื่อพรรณพืชที่สำรวจ

ชื่อไทย	ชื่อวงศ์	ชื่อวิทยาศาสตร์
16. เสน่คบوا	Myrtaceae	<i>Melaleuca leucadendra</i> Linn.
17. หญ้ารักนา	Onagraceae	<i>Jussiaea suffruticosa</i> Linn.
18. แพงพวยน้ำ	Onagraceae	<i>Jussiaea repens</i> Linn.
19. กระทกรก	Passifloraceae	<i>Passiflora foetida</i> Linn.
20. ปรงทะเล	Pteridaceae	<i>Acrostichum aureum</i> Linn.
21. ลิเกาญี่ง	Schizaeaceae	<i>Lygodium microphyllum</i> (Cav.) R.Br.
22. ถูปถ่าย	Typhaceae	<i>Typha angustifolia</i> Linn.
23. เถาคัน	Vitaceae	<i>Cayratia trifolia</i> (L.) Domin.

4.2 คำบรรยายลักษณะทางสัณฐานวิทยาพรรณพืช

ชุมกปลาหลด

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tylophora tenuis* Bl.

วงศ์ Asclepiadaceae

ชื่ออื่น

Backer and Bakh.f., Flora of Java 2 : 261 , 1965., Ridley , The Flora of the

Maley Peninsula , 2 : 291 , 1967.

ชุมกปลาหลดเป็นไม้เดาเลื้อยเกาะพื้นดิน ไม้อื่น มีน้ำยางขาว (laticiferous) ผิวเรียบ
เกลี้ยง ใบเป็นใบเดี่ยว ออกตรงกันข้าม เนื้อในค่อนข้างหนา ขอบน้ำ รูปร่างใบคล้ายรูปหอก
หรือรูปหอกแคนรูปไข่ ฐานใบกลม ปลายใบแหลม ยาว 4-5 เซนติเมตร กว้าง 2.0-2.5
เซนติเมตร ขอบใบเรียบ เส้นใบเห็นไม่ชัด ดอกออกเป็นช่อรวม (panicle) ตรงซอกใบ ดอกย่อย
มีขนาดเล็ก สีม่วงแดง กลีบเลี้ยง 5 กลีบ กลีบดอก 5 กลีบ เชื่อมติดกันแบบ rotate มี corona
เกสรตัวผู้มี 5 อัน เกสรตัวเมีย 2 อัน แยกกัน ยอดเกสรตัวเมียเป็นแผ่นแบน ผลแห้งแตกได้
ชนิด follicle แก้แล้วแตกออกแนวเดียว รูปร่างเรียวบาง (dagger-shaped) ปลายแหลมยาว
5.0-7.5 เซนติเมตร กว้าง 0.5 เซนติเมตร

ระยะเวลาออกดอก มิถุนายน – สิงหาคม

นิเวศวิทยา พบรตามชายป่าพรุ ป่าสมบูรณ์

ข้อมูล

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Pluchea indica* (Linn.) Less.

วงศ์ Compositae

ชื่ออื่นๆ -

Keng , The Concise Flora of Singapore : 169 , 1990., Smitinand , Thai Plants

Names : 267 , 1980.

ข้อมูลเป็นพืชล้มลุก ลักษณะเป็นทรงพุ่มสูง 1.5 เมตร กิ่งอ่อนมีขนสั้น ๆ ใบเป็นใบเดี่ยว ออกสลับ ไม่มีหลัก รูปร่างแบบรูปไข่กลับ (ovovate) ปลายใบแหลม ขอบใบหยักเป็นชื่่ไม่น้ำเงิน โคนใบสอบแคบ ก้านใบสั้น ปลายใบแหลม ขนาดใบยาว 4-5 เซนติเมตร กว้าง 2-3 เซนติเมตร ดอกออกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง แต่ละช่ออยู่เป็นจำนวนมาก ช่ออยู่เป็นช่อแบบกระฉูก (head) มีใบประดับ (involucre) จำนวนหลายใบ สีเขียวอ่อน เรียงเป็นวงหลายวง ในช่อ ช่อแต่ละช่อมีดอกย่อยขนาดเล็กจำนวนมาก ติดอยู่บนฐานรองดอกรวม (compound receptacle) ดอกย่อยตอนนอกเป็นดอกเพกาเมีย ขนาดเล็ก ยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยง ลักษณะเป็นรีวีเด็ก ๆ (pappus) สีขาว ประมาณ 15 อัน กลีบดอกสีขาวเชื่อมติดกันเป็นหลอด (tubular) ตอนปลายแยกเป็นแฉก 4 แฉก ยอดเกรสร้าวเมีย โผล่พ้นกลีบดอกเล็กน้อย แยกเป็น 2 แฉก ดอกย่อยตอนในเป็นดอกสมบูรณ์เพศมีจำนวน 1-2 ดอก ในแต่ละช่ออยู่ ลักษณะคล้าย ดอกย่อยตอนนอก แต่มีขนาดใหญ่กว่าเล็กน้อย กลีบดอกมี 5 กลีบ เชื่อมติดกันเป็นรูปกรวย (funnel) ยาวประมาณ 4 มิลลิเมตร ปลายกลีบแยกเป็น 5 แฉกชัดเจน เกรสร้าวผู้มีจำนวน 5 อัน อับเรณูเชื่อมติดกัน ก้านชูอับเรณูแยกกัน มีสีม่วง ผลเป็นผลแห้งแตกไม่ได้ ขนาดเล็ก (achene)

ระยะเวลาออกดอก พฤศจิกายน – สิงหาคม

นิเวศวิทยา ขึ้นที่ไม่มีน้ำท่วมขัง ที่สูง โล่งแจ้ง

จีไก่ย่าน

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Mikania cordata* (Burm.f.) B.L. Robins.

วงศ์ Compositae

ชื่ออื่น -

Backer , Flora of Java 2 : 379 , 1966 , Keng , The concise Flora of Singapore : 196 , 1990 ., Smitinand , Thai Plants Names , 228 , 1980.

จีไก่ย่าน เป็นไม้เลื้อยล้มลุก เส้นผ่านศูนย์กลางต้นไม้อื่น ยาว 3-5 เมตร ลำต้น กิ่งก้าน มีสันตามยาว ส่วนอ่อนมีขนขึ้นประปราย ใบเป็นใบเดี่ยว ออกตรงกันข้าม มีหูใบ แผ่นใบรูปหัวใจแกมรูปสามเหลี่ยม (triangular-ovate) ปลายใบแหลม ขอบหักเป็นซี่ไม่สม่ำเสมอ ผิวใบเกลี้ยง ก้านใบยาว 3-7 เซนติเมตร ดอกออกเป็นช่อแบบกระฉูกประกอบกันขึ้นเป็นช่อใหญ่ แบบช่อเชิงหลั่น (corymb) ช่ออยู่ในประดับ 4 ใบ ขนาดเท่า ๆ กัน เรียงเป็น 2 วง มีดอกย่อย 4-5 ดอก ขนาดเด็กกว่าประมาณ 4-5 มิลลิเมตร เป็นดอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยงลดรูปไปเป็นริ้วเล็ก ๆ สีขาวจำนวนมาก กลีบดอกเชื่อมติดกันคล้ายรูประฆัง (companulate) ตอนปลายแยกเป็น 5 แฉก สีขาว เกสรตัวผู้ 5 อัน อันเรียงตัว เกสรตัวเมียสีขาวปลายยอดแยกเป็น 2 แฉก ผลเป็นผลแห้งแตกไม่ได้ ขนาดเด็ก รูปทรงกลมยาว สีดำ มีขนเป็นพู่ที่ปลายด้านบน

ระยะเวลาออกดอก

นิเวศวิทยา

ธันวาคม – มีนาคม

ขึ้นในที่ชุ่มน้ำ ตามชายป่าแม่น้ำ

ผักบูงรัว

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ipomoea cairica* (L.) Sweet.

วงศ์ Convolvulaceae

ชื่ออื่น

Keng , The Concise Flora of Singapore : 173 , 1990

Backer and Bakh.f., Flora of Java 2 : 495 , 1965.

ผักบูงรัวเป็นไม้เลื้อยเนื้ออ่อน อายุหลายปี นิ่วหัวใต้ดิน ใบเป็นใบเดี่ยว ออกสลับ
รูปร่างค่อนข้างกลม ขอบใบหยักเว้าเป็นพู่ลีกเกือบถึงฐานใบจำนวน 5 พู่ พู่ที่อยู่ตรงฐานมักแตก
พวยยื่นขึ้นคล้องกัน ตรงซอกใบ (leaf-axils) จะมีใบเล็ก ๆ ติดอยู่หลายใบ ขนาดใบกว้าง 3-10
เซนติเมตร ก้านใบยาว 2-6 เซนติเมตร ดอก ออกเป็นช่อตามซอกใบ ช่อแบบ cyme มีดอกย่อย
1-3 ดอก เชื่อมติดกัน ด้านนอกลีลาวดี ด้านในสีม่วงอ่อน ยาว 4-6 เซนติเมตร เกสรตัวผู้มี 5 อัน
รังไกมี 2 ห้อง ผลเป็น capsule รูปร่างค่อนข้างกลม เมล็ดมีขน

ระยะเวลาออกดอก ตลอดปี

นิเวศวิทยา ขอบเขินที่น้ำมีหาง ตามชายป่าแม่น้ำขาว

กอกสามเหลี่ยม

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Actinoscripus grossus</i> (L.f.) Goetgh. & A.D. Simpson.
วงศ์	Cyperaceae
ชื่ออื่น	มะเนียง(เหนีอ) กอกตะกรับ กอกตาแดง กอกคมบาง

Simpson and Koyama , Flora of Thailand 6(4) : 274,1998

กอกสามเหลี่ยมเป็นพืชล้มลุกอายุหลายปี ในแต่กอออกที่โคน เป็นแผ่นยาวเรียว ไม่
แผ่แขน (3-ranked) ยาว 50-170 เซนติเมตร กว้าง 1.5-3.0 เซนติเมตร ลำต้นที่ตั้งชูเหนือดิน
(culm) ยาว 100-200 เซนติเมตร กว้าง 1.0-1.2 เซนติเมตร ลักษณะเป็นสัน 3 สัน ช่อดอกเกิด^ก
ตรงปลายสุดของลำต้น มีใบประดับ (involucral bract) จำนวน 3-4 ใบรองรับ ใบประดับมี
ลักษณะเหมือนใบปกติ ยาวประมาณ 50 เซนติเมตร ช่อดอกเป็นช่อขนาดใหญ่ แตกช่ออยู่
(spikelet) จำนวนมาก รูปร่างกลมรี สำหรับเปลี่ยน ขนาดยาว 5-10 มิลลิเมตร กว้าง 3-4
มิลลิเมตร ใบประดับของดอกบ่อย (glume) เป็นแผ่นบาง ๆ รูปร่างรีແกนรูปไป ขนาดยาว 2.5-3
มิลลิเมตร กว้าง 1.8-2.0 มิลลิเมตร กลีบรวม (perianth) 5 กลีบ ลักษณะเป็นเตี้ยเล็กยาวคล้าย
เข็ม เกสรตัวผู้ 3 อัน ยอดเกสรตัวเมีย 3 อัน ผลเป็นผลแห้งไม่แตกขนาดเล็ก (nutlet) รูปทรง
คล้ายรูปไข่ มีสันตามยาวผล 3 สัน สีน้ำตาลแดง

ระยะเวลาออกดอก ตลอดปี

นิเวศวิทยา ชอบขึ้นในที่มีน้ำขัง ที่โล่งแจ้ง บริเวณรอบ ๆ ป่าสมบูรณ์

แท้วทรงกระเทียน

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Eleocharis dulcis</i> (Burm.f.) Hensch.
วงศ์	Cyperaceae
ชื่ออื่น	หญ้าทรงกระเทียนทุ่ง

Backer and Bakh. f. Flora of Java 3 : 460 , 1968., Simpson and Koyama , Flora of Thailand 6(4) : 287, 1998., Smitinand. Thai Plants Names : 136 , 1980.

แท้วทรงกระเทียนเป็นพืชพากถก อายุหลายปี มีลำต้นใต้ดินเป็นไอล (stolon) ซึ่งตรงปลายของออกเป็นหัว (tuber) และลำต้นเหนือดินชี้ตั้งตรงแตกออกเป็นกอๆ รูปทรงกระบอกยาว ภายในกดวง มีผังกันตามทางเป็นระยะๆ ยาว 40-90 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 3-7 มิลลิเมตร ในครูปไปเป็นกาน (sheath) บาง ๆ ยาว 3-20 เซนติเมตร สีน้ำตาลแดง ห่อหุ้มล่วนโคนของลำต้น คอกออกเป็นช่อ มีช่อคอก (spikelet) รูปทรงกระบอกยาว 2-5 เซนติเมตร ปลายแหลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 3-4 มิลลิเมตร ออกที่ปลายลำต้น คอกย่อยมีใบประดับเป็นเกล็ดบาง ๆ รูปร่างคล้ายรูปไข่แกมขอบขนานานา 5-6 มิลลิเมตร กว้าง 1.7-3.2 มิลลิเมตร เรียงเวียนสลับกลุ่มคอกย่อย กลีบรวม (perianth) มีจำนวน 6 กลีบ ลักษณะเป็นเส้นเล็ก ๆ เรียงยาวคล้ายเข็มสีขาว เกสรตัวผู้มี 3 อัน ยอดเกสรตัวเมีย 2 อัน ผลเป็นผลแห้ง ขนาดเล็กไม่แตก (nutlet) รูปร่างคล้ายรูปไข่ตรงกลางป่องออกทั้งสองข้าง

ระยะเวลาอกรดก ตลอดปี

นิเวศวิทยา ชื่นไคคีบริเวณที่มีน้ำท่วมขัง ชื้นและ ชายป่าเสน่ห์ดาว

หญ้าใบคม

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cyperus compactus</i> Retz.
วงศ์	Cyperaceae
ชื่ออื่น	-

Backer and Bakh. f. Flora of Java 3 : 473 , 1968., Simpson and Koyama , Flora of Thailand 6(4) : 379, 1998., Smitinand. Thai Plants Names : 103 , 1980.

หญ้าใบคมเป็นพืชพากก อาบุหลายปี มีลำต้นใต้ดินชนิดเหง้า (rhizome) และลำต้นที่ชี้ตั้งเหนือดิน (culm) ลักษณะเป็นแท่งค่อนข้างกลม มีสันไม่ชัดเจน 3 สัน เนื้อแข็ง ไม่เป็นแผ่นยา ไม่แผ่นแบน ขอบใบทั้ง 2 ข้าง โค้งขึ้นทางด้านบน ผิวใบเป็นร่องคันตามยาวทั้งแผ่นใบ ขอบใบบางมีหนามสั้น ๆ ปลายใบแหลม ใบยาวประมาณ 100 เซนติเมตร กว้าง 5-9 มิลลิเมตร ดอกออกเป็นช่อขนาดใหญ่ ในประดับช่อดอกใบล่างสุดยาวประมาณ 100 เซนติเมตร ประกอบด้วยช่อดอกย่อย (spike) ที่มีช่อดอกย่อย (spikelet) เป็นจำนวนมาก เรียงตัวเป็นกระฉูกคล้ายรูปดาว เส้นผ่านศูนย์กลาง 8-20 มิลลิเมตร ช่อดอกย่อยรูปร่างเป็นแผ่นแบนยาว ปลายแหลมยาว 0.8-1.5 มิลลิเมตร ในประดับของดอกย่อย (glume) รูปร่างคล้ายรูปหอกค่อนข้างขาว (linear lanceolate) สีน้ำตาลอ่อนถึงน้ำตาลแดง เกสรตัวผู้ 3 อัน ยอดเกสรตัวเมีย 3 อัน ผลเป็นผลแห้ง ไม่แตก มีขนาดเด็ก รูปร่างยาวๆ มีสัน 3 สัน ตามยาว สีน้ำตาลอ่อนเหลือง

ระยะเวลาออกดอก ตลอดปี

นิเวศวิทยา ขอบขั้นตอนพื้นที่มีน้ำท่วมขัง ที่ชื้นและชายป่าสม์ดขาว

กอกตะกรับ

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cyperus procerus</i> Rottb.
วงศ์	Cyperaceae
ชื่ออื่น	หญ้าตะกรับ (กลาง)

Backer and Bakh. f. Flora of Java 3 : 478 , 1968., Simpson and Koyama , Flora of Thailand 6(4) : 360, 1998., Smitinand. Thai Plants Names : 104 , 1980.

กอกตะกรับเป็นกอที่มีลำต้นใต้ดินชนิดไหลด (stolon) และลำต้นที่ตั้งชูเหนือดิน (culm) ยาว 50-100 เซนติเมตร กว้าง 4-7 มิลลิเมตร ลักษณะเป็นสัน 3 สัน ผิวเรียบ แผ่นใบยาว เรียวปลายแหลมไม่แผ่แบน (3-ranked) ผิวเป็นร่องตื้น ๆ ตามยาว ในยาว 60-150 เซนติเมตร กว้าง 70-100 มิลลิเมตร ออกดอกเป็นช่อ มีช่อออกขนาดใหญ่ ประกอบด้วยช่อข้อย่อย (spikelet) มากมาย มีในระดับ 3-4 ใบรองรับช่อออกทั้งหมด ในระดับลักษณะคล้ายใบปักติ ยาว 20-70 เซนติเมตร รูปทรงของช่อออกยื่นคล้ายรูปหนอกแกมนของบนนาน แบบ ยาว 5-18 มิลลิเมตร กว้าง 2.5-3.5 มิลลิเมตร มักติดตั้งจากกันแนของช่อข้อย่อย ในระดับของดอกย่อย(glume) รูปร่าง คล้ายรูปไข่ เนื้อบางสีน้ำตาลอ่อนถึงน้ำตาลแดง เรียงตัวสลับช้ายาวบนแกนของช่อข้อย่อย เกสร ตัวผู้ 3 อัน ยอดเกสรตัวเมีย 3 อัน ผลเป็นผลแห้งไม่แตก มีขนาดเล็ก รูปทรง กลมรี มีสันตาม ยาว 3 สัน ขนาดยาว 1.3-1.5 มิลลิเมตร กว้าง 0.6-0.8 มิลลิเมตร เมื่อแก่แล้วสีน้ำตาลดำ ผิวตันข้าง เรียบ

ระยะเวลาออกดอก ตลอดปี

นิเวศวิทยา ขอบขั้นตามพื้นที่มีน้ำท่วมขัง ที่ชื้นและชายป่าสมีดขาว

รสสุคนธ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tetracera loureiri* (Fin & Gagnep) Craib.

วงศ์ Dilleniaceae

ชื่ออื่น มะตาดเครือ нарคันธ์ อรคันธ์ ย่านปด

Hoogland , Flora of Malesiana , Ser.1 Vol.4 : 147 , 1951. Hoogland , Flora of Thailand 2(2) : 107-108., 1972.

รสสุคนธ์ เป็นไม้เลื้อย ลำต้นมีเนื้อไม้มึน อายุหลายปี กิ่งอ่อนและยอดอ่อนมีขนแข็งสั้น ๆ ใบเป็นใบเดี่ยวเวียนสลับ แผ่นใบรูปไข่ (elliptic) รูปไข่กลับ (ovate) ถึงรูปขอบขนาน (oblong) ยาว 5-11 เซนติเมตร กว้าง 5-6 เซนติเมตร ผิวใบมีขนแข็งสั้น ขอบใบหยักปลายใบแหลมทู่ ถึงกลมมน โคนใบแหลมถึงสอบแคบ เส้นแขนงใบมีประมาณ 10-15 คู่ ก้านใบยาว 7-10 เซนติเมตร ดอกออกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง แต่ละช่อนมีดอกย่อย 40-80 ดอก ช่อดอกยาว 10-20 เซนติเมตร ดอกย่อยมีสีขาวถึงขาวอมชมพู มีกลีบหอน เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.0 เซนติเมตร มีกลีบเลี้ยง 5 กลีบ ยาว 5-7 มิลลิเมตร กว้าง 3.5-5.0 มิลลิเมตร กลีบดอกมี 3 กลีบ ยาวประมาณ 5 มิลลิเมตร กว้าง 3.5 มิลลิเมตร เกสรตัวเมียมีเป็นจำนวนมาก มี 2-3 carpel และมีโ อวุล 8-16 โ อวุล ผลเป็น capsule สุกแล้วมีสีส้มถึงแดง อยู่ร่วมกันเป็นกระจุก 3-4 ผล แต่ละผล มีรูปทรงรูปไข่ยาว 7-8 มิลลิเมตร กว้าง 5-6 มิลลิเมตร ปลายผลเป็นจะงอยแหลมยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร เม็ดกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2-3 มิลลิเมตร จำนวน 1-2 เม็ด

ระยะเวลาออกดอก พฤศภาคม - กันยายน

นิเวศวิทยา พบรได้ทั่วไปตามพื้นป่าเต็มช้า เมื่อขึ้นแล้วจะปกคลุม
ต้นไม้อื่นมากพบขึ้นอยู่เป็นกลุ่ม

เม่า

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Antidesma ghaesembilla</i> Gaertn.
วงศ์	Euphorbiaceae
ชื่ออื่น	เม่าไช่ป่า(ชลบุรี) มะเม่าหัวแม(ชุมพร) มังเม่า(จันทบุรี) เม่าทุ่ง(สงขลา)

Backer and Bakh. f., Flora of Java 1 : 458 , 1963., Hoffman , Thai For. Bull.
(Bot.) , 28 : 139 , 2000., Smitinand , Thai Plants Names : 26 , 1980.

เม่าเป็นไม้พุ่มสูง 2-6 เมตร กิ่งอ่อน ยอดอ่อนมีขนสั้น ๆ ใบเป็นใบเดี่ยวออกสลับ
มีหูใบเป็นแผ่นแบนปลายเรียวแหลม หลุดร่วงง่าย รูปร่างใบกลมรี ยาวประมาณ 5-8 เซนติเมตร
กว้าง 3.5-4.5 เซนติเมตร มีขนสั้น ๆ ตามเส้นใบทั้งด้านหลังใบและท้องใบ ฐานใบมน (obtuse)
ขอบใบเรียบ ปลายใบมน ก้านใบยาวประมาณ 1.0 เซนติเมตร มีขนปุกคุณ ออกแยกเพศ ดอก
เพศผู้ เพศเมียอยู่คนละต้น (dioecious) ออกเพศผู้มีขนาดเล็กมาก เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ
1.5 เซนติเมตร ออกออกเป็นช่อแบบทางกรรอก (catkin) ยาว 1-2 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 5 กลีบ
ตรงโคนกลีบเชื่อมติดกันเล็กน้อย สีเหลืองอ่อน มีขน ไม่มีกลีบดอก เกสรตัวผู้ 5 อัน ก้านเกสร
สีแดง อับเรณู สีเหลือง ออกตัวเมียน้ำดีมาก รูปทรงค่อนข้างกลม ออกเป็นช่อเช่นเดียวกับ
ออกเพศผู้ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ สีเขียวอ่อน มีขน ไม่มีกลีบดอก รังไข่มีรูปร่างคล้ายรูปไข่แบบเล็ก
น้อย มีขนปุกคุณ ยอดเกสรตัวเมีย 3 แฉก สีแดง ผลเป็นผลสดเมล็ดเดียวแข็ง (drupe) สุกมีสี
แดงคล้ำเกือบดำ ผิวนิ่มนวลน้อย รูปทรงค่อนข้างกลม (globose - lenticular)

ระยะเวลาออกดอก	มีนาคม - กรกฎาคม
นิเวศวิทยา	ขึ้นทั่วไปตามที่ลุ่ม ป่าพรุ ป่าเต็มด่าว

แฟบ

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Hymenocardia</i> sp.
วงศ์	Euphorbiaceae
ชื่ออื่น	หูดิง ลูกดึง

แฟบเป็นไม้พุ่มหรือไม้ต้นขนาดเล็ก (small tree) สูง 2-4 เมตร แตกกิ่งก้านสาขา ขาว ในเล็กใบเดี่ยว เรียงตัวแบบสลับ รูปร่างใบกลมรีสีเขียวป่าๆ ฐานใบกลม ปลายใบแหลม (acuminate) ขอบใบเรียบ ผิวใบด้านล่างมีเกล็ด รูปร่างกลมคล้ายงานศิลป์เสื่อม ปักกลุ่มนเป็นจำนวนมาก ก้านใบสั้นมีขับปักกลุ่ม ขนาดใบขาว 5-8 เซนติเมตร กว้าง 4.5-5 เซนติเมตร ดอกแยกเพศ (dioecious) ออกรตามซอกใบ ช่อคอกเพศผู้เป็นช่อแบบทางกระรอก (catkin) สีเหลือง ขนาดเล็กขาว 0.7-1.0 เซนติเมตร กว้าง 0.5 เซนติเมตร ดอกย่อยมีขนาดเล็กมาก และมีจำนวนมากในแต่ละซ่อ กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันคล้ายรูปถ้วย มีขนและเกล็ดสีเหลืองปักกลุ่มหนาแน่น ไม่มีกลีบดอก เกสรตัวผู้ 5 อัน ก้านเกสรสั้น อับเรณูมีขนาดใหญ่สีแดง ทรงกล่างของดอกมี เกสรตัวเมียที่เป็นหมัน (pistilloid) ติดอยู่ ดอกตัวเมียเป็นช่อแบบ raceme มีดอกย่อยจำนวน 2-6 ดอกในแต่ละซ่อ กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันตอนปลายแยกเป็นแฉกขาวเรียว 5 แฉก ไม่มีกลีบดอก รังไน่เห็นเด่นชัด ลักษณะคล้ายรูปหัวใจ (obcordate) แบบบาง สีเขียว ผิวเรียบ เป็นมัน รังไน่มี 2 ห้อง แต่ละห้องมี 2 โถวุล เมื่อเป็นผลเจริญมาพึง 1 โถวุล ก้านชูยอดเกสรตัวเมีย 2 อัน ลักษณะขาวโโค้ง ผิวมีตุ่มนหนานสั้น ๆ (papillose) ปักกลุ่มติดกัน ลักษณะแบบแผ่น คล้ายเป็นปีก 2 ปีก กว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 1.5 เซนติเมตร เมื่อแก่เนื้อผลมีลักษณะแข็ง เปราะ (crustaceous) สีน้ำตาล

ระยะเวลาออกดอก	มีนาคม - พฤษภาคม
นิเวศวิทยา	ช่อนขึ้นตามป่าลุ่ม ค่อนข้างชั่นชืน ป่าแม่น้ำขาว ขั้นปีช หายาก(rare)

หวานลิง

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Flagellaria indica</i> Linn.
วงศ์	Flagellariaceae
ชื่ออื่น	หวานบีบจาก หวานลี

Backer and Bakh. f., Flora of Java. 3 : 23 , 1968., Larsen , Flora of Thailand , 2 (2) : 162. 1972., Smitinand , Thai Plants Names : 156 , 1980.

หวานลิงเป็นไม้เลื้อยมีอายุหลายปี ลำต้นกลม แข็ง ผิวเรียบเกลี้ยงคล้ายหวาน ลำต้นยาวได้ถึง 20 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 2-8 มิลลิเมตร ในเดียวเรียงสลับระหว่างเดียว (distichous) ก้านใบสั้นมาก เนื้อใบคล้ายแผ่นหนัง (coriaceous) รูปร่างคล้ายรูปหอก กว้าง 0.5-6.0 เซนติเมตร ยาว 2.0-7.0 เซนติเมตร ขอบใบเรียบ ปลายใบยาวเรียวเกิดเป็นมือเกาะ (tendril) ออกออกตรงปลายกิ่ง เป็นช่อขนาดใหญ่ (panicle) ดอกย่อยมีขนาดเล็ก รองรับด้วยใบประดับขนาดเล็ก กลีบร่วม (tepal) สีขาวมี 6 กลีบ ขนาดยาวประมาณ 2 มิลลิเมตร เรียงเป็นวง 2 วง เกสรตัวผู้ มี 6 อัน ยาวเป็น 2 เท่าของกลีบร่วม อับเรณูสีเหลือง รังไข่มี 3 ห้อง ผลเป็นผลชนิด drupe รูปร่างกลมขนาด 5-6 มิลลิเมตร มีเมล็ด 1 เมล็ด เมื่อสุกมีสีแดงสด

ระยะเวลาออกดอก พฤศจิกายน - สิงหาคม

นิเวศวิทยา พบนากตามที่ลุ่ม ป่าชายเลน ป่าแม่ด้าว

สังวาลย์พระอินทร์

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cassytha filiformis</i> Linn.
วงศ์	Lauraceae
ชื่ออื่น	ช่องนางคลี(ใต้) รังนกกระสา(จันทบุรี) ต้นตายปลาขเป็น(ใต้)

Backer and Bakh. f., Flora of Java 1 : 135 , 1963., Keng , The Concise Flora of Singapore : 18. 1990., Smitinand , Thai Plants Names : 72 , 1980.

สังวาลย์พระอินทร์เป็นไม้กาฝาก หรือ ปรสิต (parasite) อาศัย寄生กินน้ำเดี้ยงตามเรือนยอดกิ่งไม้มีอื่น โดยใช้รากพิเศษ (haustoria) ลำต้นเป็นเส้นกลมบาง สีเขียวแกมเหลือง แตกกิ่งก้านจำนวนมาก ปลายกิ่งและซ่อมอกมีขนนุ่มสีเหลือง ในไม้มีลักษณะใบเป็นเกล็ดเล็ก ๆ คอกคอกเป็นช่อแบบ spike ยาวประมาณ 1-3 เซนติเมตร ดอกย่อยมีขนาดเล็ก รูปทรงค่อนข้างกลม เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 มิลลิเมตร สีเหลืองอ่อน กลีบรวมมีจำนวน 6 กลีบ เรียงเป็น 2 วง ๆ ละ 3 กลีบ เกสรตัวผู้บางอันเป็นหนัน (staminode) รังไข่ตั้งอยู่บนฐานรองดอก ก้านเกสรตัวเมีย (style) ตื้นมาก ผลลักษณะทรงกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.75 เซนติเมตร เจริญอยู่ที่ภายในหลอดของกลีบรวม

ระยะเวลาออกดอก ตลอดปี

นิเวศวิทยา	ภาวะอาศัยอยู่มากตามเรือนยอดของต้นไม้ เช่น ฯ
------------	---

กาฝากเสมีด

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Helixanthera cylindrica</i> (Jack.) Dans.
วงศ์	Loranthaceae
ชื่ออื่น	กาฝาก(จันทบุรี)

Backer and Bakh. f., Flora of Java 2 : 71 , 1965., Smitinand , Thai Plants

Names : 175 , 1980.

กาฝากเสมีดเป็นไม้พุ่มที่ขึ้นตามต้นไม้อื่น โดยเป็นปรสิต (parasite) หรือเบ็ด เป็นพืชที่มั่นอาศัยอยู่ โดยเฉพาะตามต้นเสมีดขาว มีรากแหงลีกลงไปในเนื้อไม้ที่มั่นอาศัยและ คุณน้ำเลี้ยงมาใช้ประโยชน์ ในเป็นใบเดี่ยวเรียงสลับและอาจพบร่องข้างกัน 2-3 ใบ แผ่นใบหนา มีรูปไข่กลับ (obovate) ถึงรูปหอก (lanceolate) ยาว 5-15 เซนติเมตร กว้าง 2-6 เซนติเมตร ผิวใบเรียบ ปลายใบทู่ทึ่งมน โคนใบสอนแคน เส้นกลางใบเป็นเส้นนูนทางด้านล่างของใบ ก้านใบยาว 6-12 มิลลิเมตร ดอกออกเป็นช่อ (raceme) ช่อดอกยาว 5-25 เซนติเมตร ดอกย่อยมีกลีบ เลี้ยง 5 กลีบเชื่อมติดกันเป็นรูปกรวย (funnel) กลีบดอก 5 กลีบ สีแดงสด ผลเป็นผลสด รูปกลม รีคล้ายรูปไข่ ยาวประมาณ 13 มิลลิเมตร กว้าง 6 มิลลิเมตร มี 1 เมล็ด

ระยะเวลาออกดอก นิธุนาียน

นิเวศวิทยา ขึ้นแก่ตามกิ่งต้นเสมีดขาว และต้นไม้ชนิดอื่น ๆ อีก
หลายชนิด

หวานา

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Eugenia pseudosubtilis* King
วงศ์ Myrtaceae
ชื่ออื่น -

Keng , The Concise Flora of Singapore : 78 , 1980.

หวานา เป็นไม้ยืนต้นสูง 15-30 เมตร เปลือกลำต้นเมื่ออายุมากแตกเป็นร่องและเป็นแผลหนา ที่โคนอาจมีพุพอน (buttress) แคนบ ๆ ใบเป็นใบเดี่ยว เรียงตรงกันข้าม เนื้อใบหนา สีเขียวเข้ม ในมีรูปร่างกลมรีแกมขอบมน (oblong elliptic) พิวรีบน ปลายใบแหลม โคนใบสอบเรียวแคนไปตามก้านใบ ขอบใบเรียบ ขนาดใบยาว 5-16 เซนติเมตร กว้าง 3-7 เซนติเมตร ก้านใบยาว 1.0-1.5 เซนติเมตร คอกออกเป็นช่อ สีขาวนวล ออกตามซอกใบและปลายกิ่ง คอกสมบูรณ์เพศ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ กลีบดอก 5 กลีบ แยกกัน เกสรตัวผู้มีจำนวนมาก รังไข่ฝังในฐานรองดอก (inferior ovary) ผลเป็นผลสดเนื้อนิ่ม (berry) ลูกทรงกลมแบน (depressed globose) เส้นผ่านศูนย์กลาง 0.5-1.0 เซนติเมตร ผลสุกสีม่วงคล้ำถึงดำ มีเมล็ด 1 เมล็ด

ระยะเวลาอกรดออก พฤหัสภาค - สิงหาคม

นิเวศวิทยา ขึ้นได้คิดตามที่คุณ ในป่าพaru

สมุนไพร

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Melaleuca leucadendra</i> Linn.
วงศ์	Myrtaceae
ชื่ออื่น	กือแล(ปัตตานี) เม็ด เหม็ด(ภาคใต้)

Backer and Bakh. f. , Flora of Java. 1 : 347 , 1963., Keng , The Concise Flora of Singapore : 78 , 1990.

สมุนไพรเป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก สูง 5-25 เมตร ลำต้นมักบิด เปลือกลำต้นมีสีขาว เมื่อแก่จะหลุดร่อนเป็นแผ่นคล้ายกระดาษ ในเป็นใบเดียว เรียงวนเป็นเกลียว (spiral) เนื้อใบหนา (ceriaceous) มีเส้นใบหลัก 5-7 เส้น รูปร่างใบคล้ายรูปหอก ปลายใบแหลม ฐานใบแคบ ขอบใบเรียบ ขนาดใบ 7-12 เซนติเมตร กว้าง 1-2 เซนติเมตร ดอกออกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง เป็นช่อแบบ spike ปลายช่อห้อยลงมา 8-12 เซนติเมตร ตอนปลายของช่อดอก ระยะต่อมาก็มีการพัฒนาของใบเกิดขึ้น ดอกย่อยมีขนาดเล็กสีขาวจำนวน 30-40 ดอกต่อช่อ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ กลีบดอก 5 กลีบ เกสรตัวผู้มีจำนวนมาก สีขาวเชื่อมติดกันเป็นกลุ่ม ก้านเกสรยาว 5-10 มิลลิเมตร รังไข่มี 3 ห้อง ก้านเกสรตัวเมียเป็นแท่งกลมยาว 7-10 มิลลิเมตร ยอดเกสรตัวเมียเป็นขนาดเล็ก ผลเป็นผลแห้ง แตกได้ขนาดเล็ก รูปทรงคล้ายระฆัง มีเมล็ดจำนวนมาก

ระยะเวลาออกดอก ตลอดปี

นิเวศวิทยา ขึ้นได้ดีตามที่มีน้ำท่วมบ้าง ตามขอบป่าพรุ ตามชายหาด และตามท้องทุ่งที่เป็นทราย

หญ้ารักนา

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Jussiaea suffruticosa</i> Linn.
ชื่อพ้อง	<i>Ludwigia octovalvis</i> (Jacq.) Raven.
วงศ์	Onagraceae
ชื่ออื่น	เทียนน้ำ

Backer and Bakh. f., Flora of Java. 1 : 261 , 1963., Smitinand , Thai Plants

Names. 195 , 1980.

หญ้ารักนาเป็นพืชล้มลุก มีอายุ 1 ปี ลักษณะเป็นทรงพุ่มเดียว ๆ ลำต้นสีเขียวมีสันตามยาว ใบเป็นใบเดี่ยวเรียงสลับ แผ่นใบรูปหอกหรือรูปไข่ ยาว 5-10 เซนติเมตร กว้าง 1-3 เซนติเมตร ปลายใบเรียว ผิวใบเกลี้ยงทั้ง 2 ด้าน ก้านใบสั้น มีความยาวประมาณ 1-10 มิลลิเมตร ดอกเป็นดอกเดี่ยว ออกตามซอกใบ ก้านดอกสั้น กลีบเลี้ยงมี 4 กลีบ สีเขียว โคนกลีบติดกัน ไม่หลุดร่วงหลังดอกบาน กลีบดอกมี 4 กลีบ แยกจากกัน มีสีเหลือง ดอกกว้างประมาณ 1 เซนติเมตร กลีบดอกร่วงง่าย เกสรตัวผู้มี 8 อัน อับเกสรตัวผู้มี 2 ช่อง รังไข่อยู่ใต้กลีบ (inferior ovary) มี 4 ห้อง ภายในมีไข่อ่อนติดเรียงช่องละ 2 顆 ผลเป็นผลเดี่ยวชนิดแห้ง แก่แล้วแตกหักเป็นท่อนๆ มีรูปร่างแบบทรงกระบอกยาว 1.5-3.0 เซนติเมตร มีสีเขียวหรือน้ำเงิน เมล็ดมีจำนวนมาก ลักษณะกลม ขนาดประมาณ 0.7 มิลลิเมตร ผิวเรียบมีสีน้ำตาล

ระยะเวลาอกรดออก -

นิเวศวิทยา พนทั่วไปตามชายป่าสมบูรณ์ ที่ชื้นและ มีน้ำท่วมชั่ง

แพงพวยน้ำ

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Jussiaea repens</i> Linn.
ชื่อพ้อง	<i>Ludwigia adscendens</i> (L.) Hara
วงศ์	Onagraceae
ชื่ออื่น	ผักแพง ผักปอดน้ำ(เชียงใหม่)

Backer and Bakh. f., Flora of Java. 1 : 260 , 1963., Smitinand , Thai Plants

Names. 195 , 1980.

แพงพวยน้ำเป็นพืชลอยน้ำ มีอายุหลายปี รากแทกตามข้อเป็นกระจาก มีทั้งรากปกติ และรากที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นทุ่นลอย (pneumatophore) ช่วยพยุงลำต้น รากที่เป็นทุ่นลอยมีลักษณะเป็นเนื้อเยื่อพองออก มีรูปร่างทรงกระสุบยาว มีสีขาว ใบเป็นใบเดี่ยวชี้ขึ้นเหนือน้ำ แตกออกจากลำต้นเรียงแบบสลับ แผ่นใบมีลักษณะเป็นรูปไข่กลับ หรือรูปไข่ขอบมน ปลายใบคลมน ฐานใบเรียวเล็ก ความยาวของใบ 1.5-5.0 เซนติเมตร กว้าง 1.0-2.0 เซนติเมตร แผ่นใบเรียบ ขอบใบเรียบ ก้านใบเรียวยาวประมาณ 1 เซนติเมตร มีสีแดงเหมือนกับลำต้น ดอกเป็นดอกเดี่ยวออกตามซอกใบ ก้านดอกยาวประมาณ 1.0 เซนติเมตร มีกลีบเลี้ยง 5 กลีบ ที่โคนติดกันและติดกับรังไข่ด้วย กลีบดอก 5 กลีบมีสีขาวนวล บริเวณโคนกลีบมีสีเหลือง ดอกร่วงหลุดง่าย ขนาดดอกกว้าง 1.5-2.5 เซนติเมตร เกสรตัวผู้ 10 อัน มีสีเหลือง ยอดเกสรตัวเมียมีลักษณะเป็นก้อนมีร่องรอยหัก 5 รอย ผลเป็นผลเดี่ยว รูปทรงกระบอก ยาว 2.5-3.5 เซนติเมตร ผิวเป็นมันเงริญอยู่ได้พิวน้ำ หักเป็นท่อนเมื่อสุกเต็มที่ เมล็ดมีขนาดเล็ก จำนวนมาก มีสีน้ำตาล รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ารุ้งยาวประมาณ 1.0-1.5 มิลลิเมตร

ระยะเวลาออกดอก -

นิเวศวิทยา พับทั่วไปตามหนองน้ำ ตามร่องน้ำร่อง ฯ ป่าแม่น้ำ
โดยลอยน้ำ

กระทกรก

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Passiflora foetida</i> Linn.
วงศ์	Passifloraceae
ชื่ออื่น	กระ磅งหอก ต้าลีงฟรั่ง เถิงโต หญ้ารากซ้าง

Backer and Bakh. f., Flora of Java. 1 : 290, 1963., Smitinand, Thai Plants
Names. 254, 1980.

กระทกรกเป็นไม้ล้มลุก ลำต้นเป็นถems เส้นผ่านศูนย์กลาง 5-13 เซนติเมตร กว้าง 4-12 เซนติเมตร แผ่นใบเว้าคล้ายรูปหัวใจ (cordate) หูใบเป็นแผ่นบาง ๆ ดอกเป็นดอกเดี่ยวออกตรงซอกใบ เมื่อ拔านขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3-3.5 เซนติเมตร มีใบประดับ (epicalyx) สีเขียวอ่อน 3 กลีบ แต่ละกลีบจะแตกแขนงออกเป็นร่องเทขายาว 3-5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงมี 5 กลีบ สีขาวรูปขอบขนาน ปลายมน กว้าง 0.5-1.0 เซนติเมตร ยาว 1.5-2.0 เซนติเมตร กลีบดอกมี 5 กลีบ สีขาว ลักษณะและขนาดคล้ายกลีบเลี้ยง ตัดเข้าไปเป็น corona ลักษณะเป็นสันปลายแหลม บริเวณโคนของ corona มีสีน้ำเงิน ตอนปลายสีขาว เกสรตัวผู้มี 5 อัน อยู่บนก้านชูเดียวกันกับรังไข่ (androgynophore) เกสรตัวเมียมี 3 carpel 1 ห้อง และมีโขลจานวนมาก ผลเป็นผลสดเนื้อนุ่ม รูปร่างค่อนข้างกลม ขนาด 1.5-2 เซนติเมตร มีใบประดับห่อหุ้ม ผลสุกสีเหลือง เม็ดมีเนื้อสีขาวขุ่น (arid) ห่อหุ้ม

ระยะเวลาออกดอก	ตลอดปี
นิเวศวิทยา	ชอบที่ดินที่โล่งแจ้ง เส้นผ่านศูนย์กลาง ฯ พบริเวณป่าไม้ ป่า箭毒蛙 และบริเวณเป็นที่ดอน

ประทະເລ

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Acrostichum aureum</i> Linn.
วงศ์	Pteridaceae
ชื่ออื่น	ปีโย (สตูล, มาเลีย)

Smitinand and Larsen , Flora of Thailand. 3(2) : 258 , 1985.

ประทະເລເປັນເພື່ອນ (fern) ທີ່ມີລຳຕົ້ນຕັ້ງຕຽບສັ້ນ ຈາວອັວນ ປລາຍຍອດແລະ ໂຄນກ້ານໃນມືຖຸເກລື້ອສິນ້າຕາລເຊັ່ນປົກຄຸມ ໃນເປັນໃນປະກອບແບບຂະໜາດຂັ້ນເດືອນ ກ້ານໃນຍາວປະມາຜ 1 ເມຕຣ ສິນ້າຕາລອ່ອນຄຶ່ງນ້ຳຕາລອມແດງ ແພ່ນໃນ (frond) ຮູບຂອບຂານລຶງຮູ່ປວງວິໄລ ໃນຍ່ອຍທີ່ໄນ້ສ້າງສປ່ອງ (sterile pinnae) ຜູ້ຕັ້ງຂຶ້ນມີກ້ານຍາວປະມາຜ 2.5 ເຫນຕີເມຕຣ ຮູບປ່າງແບບຂອບຂານຍາວ 30-50 ເຫນຕີເມຕຣ ກວ້າງ 4-8 ເຫນຕີເມຕຣ ເນື້ອໃນແໜ້ນຍາວດ້າຍແພ່ນໜັງ (coriaceous) ຜິວເຮີບນ ເກລື້ຍ ປລາຍໃນມືນທຣີອັດຕຽງ ມີຕົ່ງແຫລມເລື້ອງຢູ່ປລາຍສຸດ ສາງໃນຮູບປຸລິນ ໃນບໍ່ຍັກທີ່ສ້າງສປ່ອງ (fertile pinnae) ອູ້ກ່ອນໄປທາງປລາຍໃນ ຮູບປ່າງຄລ້າຍໃນທີ່ໄນ້ສ້າງສປ່ອງ ແຕ່ບໍ່ນາດເລື້ກວ່າ ອັບສປ່ອງ (sporangium) ເກີດເດີມດ້ານທົ່ວໂລງໃນ

นิเวศวิทยາ	ຂອບເຈົ້າຕາມທີ່ໂລ່ງແຈ້ງ ດິນຊື່ນແຈະ ແລ້ວຕາມພື້ນລ່າງຂອງ ປໍາແສນີ້ຄວາ
------------	---

ลิเกาบุ่ง

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Lygodium microphyllum* (Cav.) R.Br.

วงศ์ Schizaeaceae

ชื่ออื่น ลิบูปัด ลิบูซีอนิง(มาลาญ-นราธิวาส) กะฉอดหนู

Smitinand , Flora of Thailand. 3(1) : 60 , 1979.

ลิเกาบุ่งเป็นเฟรน ลำต้นได้ดินแบบเหง้า ปกคลุมด้วยขนสีน้ำตาลดำ ในเป็นเตาเลือยอาจยาวหลายเมตร ถ้าในแตกแขนง 2 ครั้ง กิ่งแขนงแรกยาว 5 มิลลิเมตรขึ้นไป กิ่งแขนงลำดับที่สองยาว 5-8 เซนติเมตร มีใบย่อยหลายคู่ เรียงตัวแบบพินเนต (pinnate) รูปร่างคล้ายสามเหลี่ยมของบนนาน ปลายใบแหลม ฐานใบมีติ่ง (auricled base) ขนาดใบยาว 1.5-3 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร อับสปอร์เกิดตรงรอยหยักของขอบใบ ซึ่งมีขนาดยาวประมาณ 3-7 มิลลิเมตร กว้าง 1 มิลลิเมตร

นิเวศวิทยา ขึ้นทั่วไปตามที่โล่งแจ้ง พื้นป่าสมีดขาว เกาะพันขึ้นตามต้นไม้อื่น และต้นสมีดขาว

ชูปถ่าย

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Typha angustifolia* Linn.

วงศ์ Typhaceae

ชื่ออื่น กกช้าง หญ้าสาขายาง หญ้าก้านญูป

Backer and Bakh. f. , Flora of Java. 3 : 128 , 1968., Keng , The Concise Flora of Singapore , Smitinand , Thai Plants Names. 336 , 1980.

ชูปถ่ายเป็นพืชล้มลุกอายุหลายปี มีลำต้นได้คินและเหนือคิน ลำต้นได้คินแบบไรโโซน ส่วนลำต้นเหนือคินตั้งตรง มีใบเรียงเป็น 2 แฉวออกสลับกัน บริเวณโกล์โคนต้นใบจะเรียงกันแน่นตอนปลายเรียงห่าง ๆ ในมีรูปร่างเรียวยาวคล้ายด้าม (linear) ตั้งชูขึ้น ยาว 1.0-2.0 เมตร กว้าง 2 เซนติเมตร ดอกออกเป็นช่อตั้งตรงยาว 1.5-2.0 เมตร ดอกย่อยมีขนาดเล็กเรียงตัวติดกันแน่นบริเวณปลายช่อ เห็นเป็นรูปทรงกระบอก สีน้ำตาลคล้ำญูป ยาวประมาณ 20 เซนติเมตร ดอกแยกเพศ ดอกตัวผู้อยู่ตอนบนของช่อดอกตัวเมียอยู่ตอนล่างของช่อ กลีบรวม (perianth) เป็นสันเล็ก ๆ บาง ๆ เกสรตัวผู้มี 2-5 อัน อับเรณูมี 2 ห้อง รังไข่มีรูปร่างเรียวยาว (fusiform) มี 1 ห้อง ภายในมี 1 ไขวูล (ovule) ผลเป็นผลแห้งขนาดเล็ก

ระยะเวลาออกดอก ตลอดปี

นิเวศวิทยา ขอบเข็นในที่มีน้ำท่วมขัง โล่งแจ้ง ขอบป่าเสนีคขา

ถ้าคัน

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cayratia trifolia</i> (L.) Domin.
วงศ์	Vitaceae
ชื่ออื่น	ถ้าคันขาว

Backer and Bakh. f. , Flora of Java. 2 : 93 , 1965., Keng , The Concise Flora of Singapore : 118 , 1990.

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ถ้าคันเป็นไม้เลื้า ลำต้นพองบาน มีมือเกาะแตกแขนง ตอนปลายมีวนเป็นخد ผิวลำต้นเกลี้ยง ใบเป็นใบประกอบ มี 3 ใบย่อย (3-foliolate) ใบตรงกลางขนาดใหญ่ที่สุด ยาว 5-6 เซนติเมตร รูปร่างเป็นรูปไข่แกมรูปไข่ (ovate-elliptic) ขอบใบหยักเป็นซี่เล็กน้อย ใบเรียงแบบสลับ ดอกเป็นช่อแบบ cyme ออกที่ซอกใบ เป็นดอกสมบูรณ์เพศ มีขนาดเล็ก กลีบเลี้ยง 4 กลีบ กลีบดอก 4 กลีบ ยาวประมาณ 2.5 มิลลิเมตร สีขาว เกสรตัวผู้มี 4 อัน ติดตรงข้ามกับกลีบดอก อันเรือนี 2 ห้อง รังไข่มี 2 ห้อง แต่ละห้องมี 2 โอวูล ผลเป็นผลสด (berry) รูปร่างค่อนข้างกลมเป็น เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ผลอ่อนสีเขียวอ่อนเมื่อสุกสีม่วงเข้ม ผิวเป็นมันอุ่นน้ำ

ระยะเวลาออกดอก พฤกษาคม

นิเวศวิทยา ขึ้นได้ตามน้ำขังบนพื้นป่าพรุ ตามขอบพรุ ในป่าแม่ดงขาว โดยขึ้นปกคลุมพืชอื่น ๆ